

NARAVOSLOVNI DAN

Krško, Kostanjeviška jama, Pleterje, Novo mesto, Muljava

KDO?

8. a in 8. b

KDAJ?

10. 5. 2022

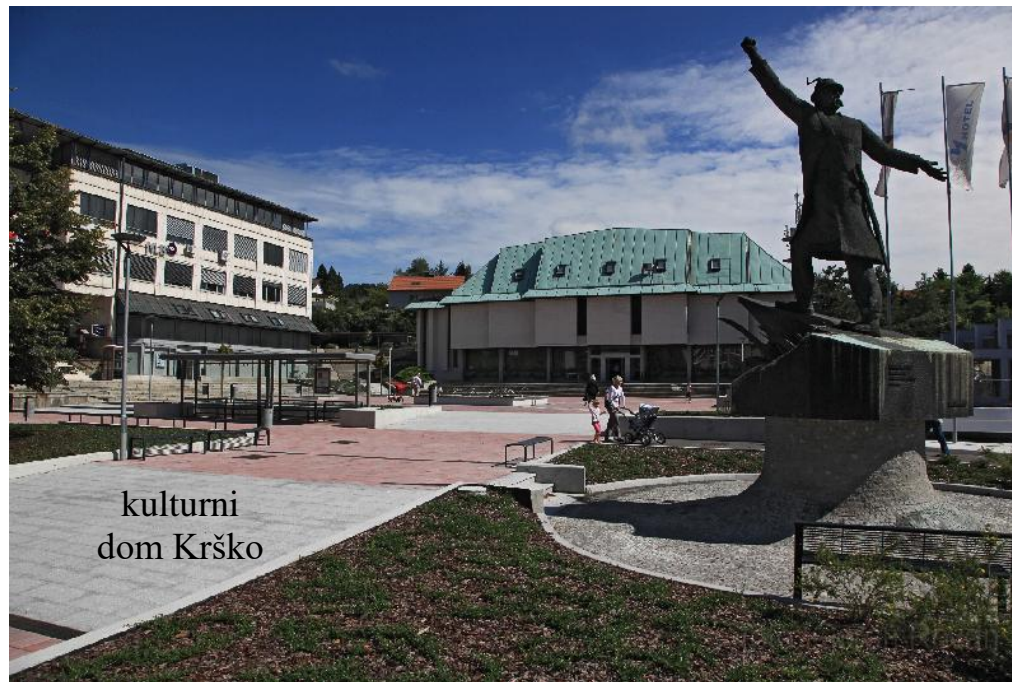

Krško NEK

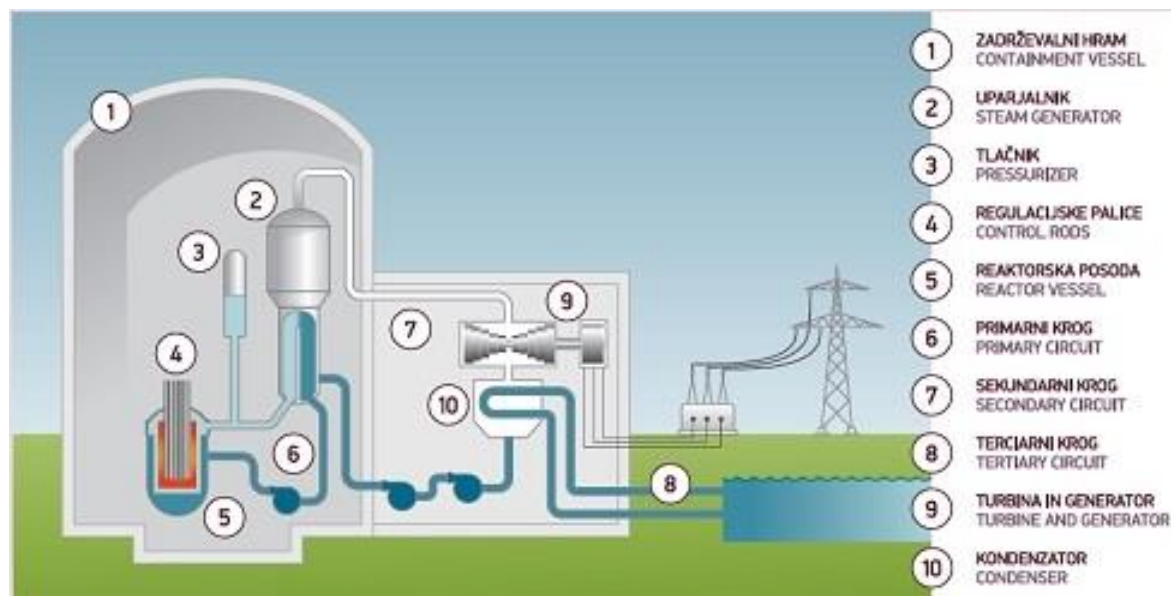
Zapeljali smo se po mestu in si od zunaj ogledali jedrsko elektrarno.

Iz avtobusa smo si ogledali NEK.

kulturni dom Krško

Prikaz delovanje nuklearne elektrarne Krško

Kostanjeviška jama

Osnovni podatki:

- leži ob vznožju Gorjancev, ob izviru potoka Studena.
- V dolžino meri 2 kilometra.
- Odkrili so jo leta 1937.
- Leta 1971 so jamo elektrificirali.
- Za obiskovalce so jo odprli leta 1971.
- V jami je stalna temperatura 12° C.

Iz razgibanega kraškega terena so padavinske vode, podzemni tokovi in tektonski premiki ustvarili jamo, ki se je pred letom 1969 imenovala Jama nad izviro Studene.

Najdaljši dolenski jamski sistem z bogatim kapniškim okrasjem in življenjski prostor endemnih podzemskih živali.

Katastrska številka: 518.

Prvi vstop: 1937.

Dolžina raziskanih rogov: 1813 m.

Višinska razlika: 48 m.

Tip jame: vodna jama z nizom fosilnih in občasno poplavljenih rogov ter podornih dvoran.

Kostanjeviška jama

Nastale so čudovite fotografije ob reki Studeni.

Pričakala sta nas jamska vodnika in nam povedala osnovne značilnosti o jami. Spoznali smo zgodbo o velikanovih hlačah, videli kapnike in jim dodali domišljajske podobe, srečali jamske živali (netopirje, pajke) ...

Zbrani raziskovalci dolenskega krasa.

Pleterje

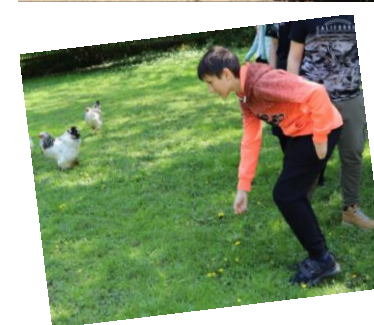
Kartuzijanski samostan Pleterje je samostan reda kartuzijanov, najstrožjega moškega reda v rimskokatoliški Cerкви. Samostan je edina še delujoča kartuzija v Sloveniji. Ustanovil ga je grof Herman II. Celjski leta 1403.

Vstopili smo v staro gotško cerkev in si ogledali multivizijsko predstavitev o življenju kartuzijcev.

Izvedeli smo kako so ljudje živeli nekoč.

MUZEJ NA PROSTEM PLETERJE

Sprehodili smo se po stari domačiji (lesena s slamo krita hiša, skedenj, svinjak, kozolec...).

Novo mesto

Ime: Novo mesto, ob ustanovitvi Rudolfswert.

Lokacija: jugovzhod Slovenije, ob reki Krki.

Površina: 236 km² (občina); 30,3 km² (mesto).

Geo lokacija: 45°47'54.88" s. g. š., 15°10'26.08" v. g. d.

Najvišji vrh: Trdinov vrh, 1178 m.

Podnebje: zmerno celinsko.

Povprečna temperatura: januar -1,3 °C; julij 19,3 °C.-

Regija: Dolenjska

Mestne pravice: od leta 1365

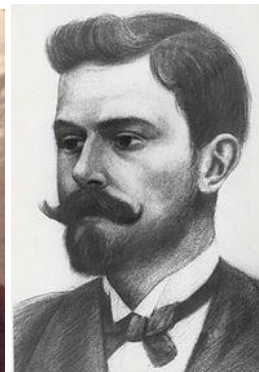
Število prebivalcev: okoli 23.000 (mesto), okoli 36.000 (občina)

Administrativni status: mestna občina

Novo mesto so skozi zgodovino zaznamovale številne izjemne osebnosti na področju kulture, umetnosti in športa:

Janez Trdina

Dragotin Kette

Božidar Jakac

Leon Štukelj

V mestu najdemo številne kulturne spomenike in znamenitosti:

Stolna cerkev svetega Nikolaja

mestna hiša - Rotovž

Dolenjski muzej

Sprehodili smo se po mostu čez reko Krko do gostišča, kjer so nam pripravili okusno kosilo.

Muljava

Muljava je
gručasto naselje,
kjer se je leta
1844 rodil pisatelj
Josip Jurčič.
Velikokrat zato
Muljavo
imenujemo
deželo desetega
brata.

Sprehodili smo
se po Jurčičevi
domačiji, ki je
danes urejena
kot etnografski
muzej na
prstem.

Ogledali smo si
videofilm o Muljavi
in Josipu Jurčiču.

Ob gozdiču pa stoji lesena bajta –
Krjavljeva koča.

Jurčičevo domačijo
sestavlja pet opremljenih
prostorov: veža s črno
kuhinja in ognjiščem,
»hiša«, »kamra«, na drugi
strani veže »štiblc« in
klet. Na severni strani pa
je podaljšana za majhen
hlev, nad katerim je bil
včasih lesen skedenj.
Danes je v tem delu
predstavljeno Jurčičevo
življenje in delo.

Muljava

Razdelili smo se v tri skupine in si z vodniki ogledali razstave na Jurčičevi domačiji.

Sprehodili smo se skozi razstave in spoznali, da je bilo življenje nekoč zelo drugačno.

Spoznali smo, da je v majhni hiši živelo veliko ljudi. Mizo so ponoči uporabili kot posteljo za majhne otroke.

Ob krušni peči so si pozimi pripovedovali zgodbe.

Presenečeni smo spoznali, da so ljudje bili manjši kot danes.

Zvedeli smo šaljive zgodbe, ki jih »pripovedujejo« panjske končice.

